

Aplikace kompostu do půdy: sdílení zkušeností z Ponětovic

Na farmě Ing. Pavla Stejskala v Ponětovicích se 29. října 2025 uskutečnil workshop s exkurzí na téma Aplikace kompostu do půdy – sdílení zkušeností. Akce proběhla v rámci aktivit Celostátní sítě pro venkov ve spolupráci se Zemědělskou a ekologickou regionální agenturou, z.s., a nabídla pestrý program přednášek, praktických ukázek i diskusí o uhlíkovém hospodaření, půdoochranných technologiích a moderních přístupech k využívání kompostu v zemědělství.

Uhlíkové hospodaření a evropský rámec

Doc. Ing. Jana Poláková z České zemědělské univerzity v Praze představila problematiku uhlíkového hospodaření, trhů s uhlíkem a uhlíkových kreditů v politikách EU.

Prezentovala projekt [MARVIC](#) (Monitoring, Reporting & Verification systems for carbon removals in European agriculture) - evropský výzkumný projekt financovaný z programu Horizon Europe. Jeho cílem je vytvořit kontextově specifický rámec MRV (monitoring, reporting, verifikace) pro uhlíkové zemědělství, který bude v souladu s evropskou legislativou o certifikaci uhlíkových odstranění. V České republice se na projektu podílí Česká zemědělská univerzita v Praze (ČZU), která organizuje odborné diskuse a zapojuje lokální aktéry do přípravy národních přístupů.

Význam pro ČR:

- Praktický dopad: českým zemědělcům projekt pomůže lépe monitorovat ukládání uhlíku do půdy a připravit se na budoucí certifikaci.
- Politický kontext: ČR zatím nemá vlastní certifikační autoritu pro uhlíkové zemědělství, MARVIC proto přináší know-how a metodiky, které mohou být využity při tvorbě národního systému.
- Ekonomický aspekt: projekt reaguje na očekávané změny v dotační politice EU, kde se podpora bude více vázat na udržitelné postupy (např. aplikace kompostu, meziplodiny, půdoochranné technologie).

Půdoochranné technologie a eroze půdy

Provázanost se Strategickým plánem Společné zemědělské politiky na období 2023–2027 (SP SZP) dále nabídla prezentace Ing. Martiny Polákové ze Spolku pro inovace a udržitelné zemědělství, z.s., (SIUZ) která seznámila účastníky s půdoochrannými technologiemi. Tyto jsou provázané na [Podmínky standardů dobrého zemědělského a environmentálního stavu půdy](#) (DZES).

**Financováno
Evropskou unií**

Účastníci byli provedeni možnostmi postupů pro všechny kategorie erozního ohrožení a kategorie plodin, prezentovala příklady z praxe a věnovala se i meziplodinám. V minulosti vydal také SIUZ spolu s dalšími partnery publikaci s názvem [Cílené ozelenění kolejových řádků aplikátorů kapalných a pevných látek v konvenčním a ekologickém zemědělství](#), které lze využít jako součást mimoprodukčních opatření.

V návaznosti na erozi půdy byla zmíněna mapová aplikace [Půda v mapách](#), která zpřístupňuje mapové výstupy vzniklé odbornou činností Výzkumného ústavu monitoringu a ochrany půdy, v. v. i. Najdete zde například aktuální mapy ohroženosti vodní a větrnou erozí a dalšími typy degradací půdy, mapy vlastností půd odvozených na základě BPEJ, třídy ochrany ZPF nebo mapy zranitelnosti podzemních vod.

Při prezentaci bylo současně také zmíněno, že vstupuje v platnost uhlíková daň a může tak zvýšit náklady na syntetická hnojiva, čímž se kompost stává ekonomicky výhodnější alternativou.

Workshop v Ponětovicích

Kompost versus hnůj: vědecký pohled

Další zajímavou prezentaci měl připravený zástupce Česká zemědělské univerzity v Praze Ing. Jindřich Černý, Ph.D. Ten účastníkům představil tradiční hnůj vs. kompostovaný hnůj vs. kompost, a to z hlediska např. poměrů C:N, ztráty C po aplikaci, stability organických látek aj. Byly demonstrovány také některé pokusy, které prováděli na univerzitě a byly ukázány příklady dobré a špatné praxe z terénu.

Ing. Jaroslav Záhora, CSc., z Mendelovy univerzity v Brně doplnil téma o koloběh dusíku, specifické roli N – podílu dusíku dostupného rostlinám.

Praktické zkušenosti z kompostáren

Ondřej Doležal z Profarm Blatnice představil provoz kompostárny u nich na farmě. Podnik Profarm Blatnice se již více než deset let věnuje zpracování biologicky rozložitelného odpadu. Od skromných začátků v roce 2014, kdy obsluhoval čtyři obce, se kompostárna postupně rozrostla v moderní zařízení s kapacitou tisíců tun. Díky systematickému rozvoji, investicím do techniky a spolupráci s obcemi se stala důležitým regionálním centrem pro ekologické nakládání s bioodpadem a produkci kvalitního kompostu.

Ve své prezentaci také ukázal využití dotačních titulů pro váhu na vjezdu a samoobslužný provoz s digitální evidencí, sdílel zkušenosti s aplikací kompostu po sklizni, zapravováním prutovými branami a plečkováním a vyzdvihl význam rozborů živin a digitální dokumentace.

Ing. Václav Necid z ADW AGRO, a.s., doplnil ukázkou odběru vzorků půdy a vysvětlil přínos detailnějších rozborů půdy a následné práce s daty na poli a sdílel výstupy v praxi na konkrétních farmách.

Exkurze na farmě Pavla Stejskala

Po obědě vyrazili účastníci do terénu a slovo si vzali zástupci místní farmy. Ing. Pavel Stejskal obhospodařuje cca 313 ha zemědělské půdy a jeho podnikání se orientuje na rostlinnou výrobu. Mezi pěstované plodiny se řadí zejména obiloviny, olejniny, kukuřice, atd. Obhospodařované pozemky se nacházejí v okrese Brno – Venkov.

Ukázky hospodářské techniky a terénu

V areálu farmy měli účastníci možnost si prohlédnout místní techniku, včetně ukázky techniky spolufinancované z Programu rozvoje venkova 2014–2020 (PRV). Na farmě pořídili strojní vybavení pro údržbu ploch, které byly v zájmu protierozní ochrany zatravněny. Šlo o stroje – diskový žací stroj, obraceč píce a shrnovač píce. Dále byl také nakoupen secí stroj s pneumatickým secím

zařízením, který slouží pro přisev meziplovin. Meziploviny jsou na farmě přisévány při provádění podmínky a dalších polních pracích.

Dalším projektem PRV, který vedl k modernizaci a dalšímu rozvoji podnikání žadatele bylo pořízení modulu GPS – automatického řízení traktoru. GPS systém je kompatibilní k traktoru žadatele a díky pořízení a užívání GPS systému při různých pracích na polích dochází ke snížení dvojitých přejezdů po poli a tím i negativních vlivů zemědělství na životní prostředí.

Závěr

Workshop v Ponětovicích ukázal, že kompost může být strategickým nástrojem pro udržitelné hospodaření s půdou a také otevírá prostor pro spolupráci mezi mnohými subjekty. Diskuse odborníků i praktické ukázky potvrdily jeho význam pro sekvestraci uhlíku, ochranu půdy a ekonomickou efektivitu v době rostoucích nákladů na syntetická hnojiva.

Ing. Lucie Sýsová, koordinátor Celostátní sítě pro venkov (lucie.sysova@szif.gov.cz)